

Egresi Katalin
Az alkotmány szolgálatában

EGRESI KATALIN

Az alkotmány szolgálatában

Costantino Mortati élete és pályája

Gondolat Kiadó
Budapest, 2017

Készült az OTKA K 108790. számú, *A modern állam változásai – Történeti perspektívák és a jelenkori kihívásokra adott válaszok* című kutatási projektje keretében és támogatásával. A projekt a győri Széchenyi István Egyetem szervezeti keretei között zajlik, részben más egyetemek kutatóinak közreműködésével. Honlapja: <http://www.dfk-otka.sze.hu>.

© Egresi Katalin, 2017

Minden jog fenntartva. Bármilyen másolás, sokszorosítás, illetve adatfeldolgozó rendszerben való tárolás a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulásához van kötve.

A kiadó könyvei nagy kedvezménnyel az interneten is megrendelhetők.

www.gondolatkialdo.hu
[facebook.com/gondolat](https://www.facebook.com/gondolat)

A kiadásért felel Bácskai István
Szöveggondozó Gál Mihály
Tördelő Lipót Éva

ISBN 978 963 693 744 7

TARTALOM

ELŐSZÓ	9
A KEZDETI ÉVEK	13
A KORMÁNYFORMA PROBLÉMÁJA AZ OLASZ KÖZJOGTUDOMÁNY RENDSZERÉBEN	17
Az olasz közjogtudomány létrejötte, irányzatai és meghatározó személyiségei	18
A fasizmus hatása a közjogtudományi gondolkodásra	47
A modern állam „alakváltozásai” és a kormányforma	57
Útban a materiális alkotmány elmélete felé: A hatalmi ágak megosztásának problémája	68
A MATERIÁLIS ALKOTMÁNY ELMÉLETE	73
Az alkotmány formális és materiális vetületének különbsége: Hans Kelsen, Carl Schmitt és Costantino Mortati „vitája”	74
AZ ELSŐ KÖZTÁRSASÁGI ALKOTMÁNY SZÜLETÉSE	83
Az alkotmányozás sodrában	83
A második albizottság programja és államszervezeti javaslatai	86
A kormányforma problémája az alkotmányozás folyamatában	87
A törvényhozás összetételére vonatkozó javaslatok és viták	93
Mortati első részletes tervezete a második kamarára vonatkozóan	94

A kormányfő megválasztására vonatkozó szabályok, a kormány és a parlament viszonya	98
A választási rendszer, a népszavazás alkotmányos alapelvei és a politikai pártok helye a demokratikus politikai rendszerekben	101
A köztársasági elnök megválasztása, az államfő helye az államhatalmi ágak között	102
Unitárius állam vagy régiók?	104
Az alkotmányozás tanulságai	108
A RÓMAI EGYETEMEN TÖLTÖTT ÉVEK	111
A jog, a jogrendszer és a jogrend fogalmai Mortati elméletében	111
Állam- és kormányforma. Egy lehetséges tipológia	118
AZ ALKOTMÁNY VÉDELMEBEN	133
Kiemelkedő alkotmánybírósági döntések	133
Az alkotmányozó hatalom természete, tipizálása és legitimációja	141
AZ UTOLSÓ ÉVEK	149
Az ombudsman intézménye és Mortati törekvései	151
Carl Schmitt-recepció. A politikai fogalma	154
A munka, a tulajdon és az emberi szabadság alkotmányos értékei	164
ÖSSZEGZÉS	169
FELHASZNÁLT IRODALOM	173
NÉVMUTATÓ	179

Costantino Mortati
1891–1985

